

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2012r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Mariusz Tomaszewski

Sędziowie: SSA Ewa Wieczorkiewicz (spr.)

SSO del. do SA Krzysztof Lewandowski

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Martyla

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Zbigniewa Frankowskiego

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2012r.

sprawy **K. P. (1)**

oskarżonego z art. 148 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 27 stycznia 2012r. sygn. akt XVI K 218/11

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok
2. zwalnia oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty za II instancję
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. K. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Krzysztof Lewandowski Mariusz Tomaszewski Ewa Wieczorkiewicz

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 27 stycznia 2012r. uznał oskarżonego K. P. (1) za winnego tego, że w dniu 26 lipca 2010r. pomiędzy godz. 11.00 a 12.00, w miejscowości D. gm. R., woj. (...), po uprzednim przewróceniu na ziemię i kilkukrotnym uderzeniu pięścią w twarz, zaczął uciskać rękoma narządy szyi małoletniej A. J., po czym założył na jej szyję sporządzony z bandaży elastycznego węzeł, który następnie zacisnął na narządach jej szyi, czym spowodował zgon, przy czym oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim, tj. popełnienia przestępstwa z art. 148§1kk i za czyn ten na podstawie cytowanego przepisu wymierzył mu karę 15 lat pozbawienia wolności, na poczet której – na podstawie art. 63§1kk – zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w niniejszej sprawie od dnia 27.07.2010r., zaś na podstawie art. 415§1kpk zasądził na rzecz M. i E. (...) J. odszkodowanie w wysokości 5.500 zł. oraz tytułem zadośćuczynienia kwoty po 40.000 zł. na rzecz każdego z nich.

O wyroku tego apelacje wnieśli prokurator i obrońca oskarżonego.

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucając jej rażącą niewspółmierność, wskutek niedostatecznego uwzględnienia okoliczności obciążających oraz nadmiernego uwypuklenia okoliczności łagodzących, co powoduje, że wymierzona kara nie spełnia swej roli wychowawczej i zapobiegawczej, a także roli w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Prokurator podkreślił rodzaj i charakter naruszonych przez oskarżonego dóbr, rozmiar wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, postać zamiaru i motywację sprawcy – powodujące, że czyn oskarżonego cechował się szczególnie wysokim stopniem szkodliwości, co nie znalazło odzwierciedlenia w wymiarze kary. Apelujący podkreślił też, że nie można przeceniać takich okoliczności łagodzących, jak przyznanie się oskarżonego do winy (wobec przytłaczającej wymowy dowodów winy), czy też przeproszenia przez K. P. rodziców pokrzywdzonej (co nastąpiło dopiero na rozprawie) oraz nie podzielił poglądu o braku demoralizacji oskarżonego, gdyż przeczy temu jego zachowanie po popełnieniu zabójstwa. W konkluzji apelacji prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie oskarżonemu kary 25 lat pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego w apelacji zarzucił rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia przez Sąd I instancji wszystkich okoliczności łagodzących, a także bezpodstawne uwzględnienie powództwa adhezyjnego, z uwagi na nie wskazanie przez powoda okoliczności uzasadniających zasądzenie zadośćuczynienia w żądanej kwocie i nie zbadaniu przez Sąd I instancji czynników, które wpłynęły na zasądzenie zadośćuczynienia, w tym przede wszystkim stopnia doznanej krzywdy i cierpienia psychicznych. Obrońca podkreślił bardzo młody wiek oskarżonego, jego niekaralność i przyznanie się do winy, brak oznak wcześniejszej demoralizacji, a także okazaną skruchę i przeproszenie rodziców pokrzywdzonej – które to okoliczności sprawiają, że wymierzona K. P. karę uznać należy za nadmiernie surową. W konkluzji apelacji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez obniżenie wymierzonej oskarżonemu kary do 8 lat pozbawienia wolności oraz pozostawienie bez rozpoznania powództwa adhezyjnego wytoczonego przez prokuratora.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Obie wniesione apelacje okazały się bezzasadne.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny oraz rodzaj zamiaru, z jakim działał oskarżony i do przypisanego mu czynu zastosował właściwą kwalifikację prawną. Obie apelacje zakwestionowały natomiast wymiar kary, uznając ją za rażąco niewspółmierną – zarówno w sensie zbytnej łagodności (prokurator), jak i zbytnej surowości (obrońca).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, orzeczona wobec oskarżonego kara została prawidłowo wyważona i nie nosi cech rażącej niewspółmierności – w rozumieniu art. 438 pkt.4 kpk. Sąd Okręgowy wszechstronnie i bardzo drobiazgowo przeanalizował wszystkie okoliczności, które należy brać pod uwagę przy wymiarze kary (w tym także te, które zostały podniesione w apelacjach) i nadał im właściwą rangę.

Przede wszystkim podkreślić należy, że sprawca zabójstwa był osobą nieletnią – w chwili czynu miał zaledwie 16 lat i 6 miesięcy, zaś – zgodnie z art. 54§1kk – wymierzając karę takiemu sprawcy, sąd ma obowiązek kierować się przede wszystkim tym, aby go wychować, a zatem szczególne znaczenie ma prewencja indywidualna – chodzi i reedukację i resocjalizację sprawcy, co słusznie zaakcentował Sąd I instancji.

Zgodzić się należy z prokuratorem, że zachodzi w niniejszej sprawie szereg okoliczności obciążających oskarżonego. Szczególnego podkreślenia wymaga rodzaj naruszonego dobra, sposób działania sprawcy, popełnienie przestępstwa bez żadnego racjonalnego powodu oraz zachowanie oskarżonego już po dokonaniu zabójstwa. Są to bardzo istotne okoliczności przemawiające przeciwko oskarżonemu, ale wszystkie one zostały wzięte pod uwagę przez sąd orzekający i właśnie z uwagi na ich istnienie wymierzono K. P. karę w wysokości górnej granicy zasadniczej kary pozbawienia wolności, a nie karę łagodniejszą. Wymienione okoliczności obciążające nie uzasadniają natomiast – zdaniem Sądu Apelacyjnego – sięganie wobec oskarżonego do kary szczególnego rodzaju, jakim jest żądana przez prokuratora kara 25 lat pozbawienia wolności. Zważyć bowiem należy, że biegli psychiatrzy i psychologowie stwierdzili, że oskarżony nie miał jeszcze w pełni ukształtowanej osobowości oraz utrwalonego systemu wartości, miał słabiej rozwinięty zespół kontroli i hamowania zachowań, zaś jego introwertywne cechy osobowości, utrudniały mu możliwość rozładowania

napięcia emocjonalnego spowodowanego chorobą ojca oraz zawodem uczuciowym po rozstaniu z dziewczyną. Podkreślenia wymaga także szczery żal i skrucha oraz poczucie winy wyrażane przez oskarżonego nie tylko na rozprawie, ale także podczas pobytu w schronisku, jak i w czasie kontaktu z biegłymi. Natomiast rzeczywiście mniejsze znaczenie ma podkreślona przez obrońcę niekaralność oskarżonego (wobec jego wieku) oraz przyznanie się do winy (wobec oczywistych dowodów obciążających).

Reasumując powyższe wywody, Sąd Apelacyjny uznał, że wymierzona oskarżonemu kara jest adekwatna zarówno do stopnia winy oskarżonego, jak i do stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu przestępstwa i nie nosi cech ani rażąco niewspółmiernej łagodności, ani też surowości, w związku z czym Sąd II instancji nie miał podstaw do korygowania orzeczenia o karze.

Za niezasadny uznać należy również podniesiony w apelacji obrońcy zarzut bezpodstawnego uwzględnienia przez Sąd I instancji powództwa cywilnego wytoczonego przez prokuratora na rzecz rodziców pokrzywdzonej. Sąd Okręgowy słusznie uznał, że żądana przez prokuratora kwota tytułem zadośćuczynienia nie jest wygórowana i nadmierna w stosunku do doznanej przez nich krzywdy – bezpowrotnie i w sposób niespodziewany utracili oni przecież kilkunastoletnią córkę, która nie dała przy tym sprawcy powodu do takiego czynu. Stopień doznanych przez rodziców cierpień psychicznych i doznanej krzywdy jest zatem najwyższy z możliwych i trudno go w sposób bardziej dokładny zmierzyć – jak oczekiwalby tego obrońca.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie uwzględnił żadnej z wniesionych apelacji i utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podst. art. 624§1kpk w zw. z art. 634 kpk zwolniono oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty za II instancję, gdyż jest on pozbawiony wolności i nie posiada żadnych źródeł dochodu.

O kosztach nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, orzeczono na podst. §14 ust. 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ... (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm.).

Krzysztof Lewandowski Mariusz Tomaszewski Ewa Wieczorkiewicz

J. W.